ЧИ І НАМ КООПЕРАТИВИ?

(стаття перед з'їздом ТУРФДім.)

Читаю дові дискусійні ооперативи, хочу свою думку, хоч іду з кооператив, досвід з торговлі

Коопе споживчі, так і збні, але перед тим, ю справу, переглян нашої орга нізації и ми є готові до я кооператив. За кооператив відірве організацій по кіль их активніших чле тих членів, на яких ар праці у відділах, так вже не вистарчає ні для виконання ційно-освітньої пра одиться ще витрачати охочування до працівів. Бо коли ми говор ооперативи, то це зн робітники для прац контролі будуть реся в першу чергу з Тому я є за тим, щоя к слід впорядкуватсвітню організацію секціями, діточими драмспівгуртками можемо зробити біл на це позволяють на правда, після закінчену наші організації ряд нових робітник треба забувати, щоиші і так залишили організаціях своїх міс і ті організації дуже чікують.

Потім, кож і фінансів на заняття кооператив. А до них годі сподіватися рші два-три роки. Кр що до заснування сх кооператив, то тут мінемо опір зі сторони організованих склепарів ходять також і голсейл через те повстає пит ли кооператива буде ати споживчі продукти самій ціні, що і великі та малі склепарі, то чи буде вона мати той самий дохід? Ні, хіба що наша кооператива буде мати на початок відповідний капітал. Великий склепар може продавати в свому склепі товари танше, бо він замовляє їх у великій скількости чи то в голсейлника, чи у фабриці. Склепар, коли купує продукти у фармера, він з ним торгується, щоб дістати їх найтанше. А ми в кооперативі повинні будемо обходитися з людьми по товариськи.

Заснування кооператив буде звязане з ріжними видатками. Треба-ж приміщення, умебльовання його, робітників і т. ин.

Одночасно треба мати на увазі і кредит для консументів. А, як це звичайно буває, частина цего кредиту так за ними й остане. Спорити з ними — це значить нажити собі противника. Це добре в теорії говорити, щоб продавати тільки за готівку. Воно правда, що коли-б за три-чотири роки ми і не мали-б доходу, зате накопичувалося-б майно, що було-б власністю організації.

Як-би там не було, але треба, щоб це питання добре обговорили відділи на місцях ще перед з'їздом. Не треба брати на увагу, що якийсь там маленький сторник за три роки розширив свій бизнес. Це справа тяжча, як її дехто собі уявляє. Отже я висловив свою думку. Розуміється, з моїми думками не погодяться деякі товариші так, як і я не погоджуюся з думками деяких попередніх дискутантів. Але коли ми всі висловимо свої думки, то з них зберемо ріжні докази і тоді побачимо, чи будувати нам кооперативи і чи принесуть вони користь нашій організації, а як будувати, то в який спосіб.

М. Роґоман.

Саскатун, Саск.

ЯК ДІЮЄ КОМСОМОЛ В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ.

Щоб мсне поняття, як у нас, в Х працюють відділи Лен Комуністичної Спілки Мна селі, треба поглянутан роботи якого небудну. Наприклад, я хочу о важливі части роботи ту районної організації Л в Сінянському районі Київщині.

В нашіоні мається 245 комсомо більшість з селян та рків. З них є дівчат — 5районі нараховується 8 ків: 2 осередки при заво — при радянських горствах та 4 сільських ося. За минулий літній пе звязку з польовими роби, в яких були заняті мсомольці — селяне, в ому робота провадилась організаційному закріплеашої організації: себ-то м здебільшого зборів оку, де вирішались питрактичного життя села, про день врожаю, про коопію, про роботу серед дів т. ин. Політична виконавчбота в цей час проводи гуртовим читанням комсьців, які розбирали на итаннях статут та програмтанови 14-ої партконфере що до села, 4-ої всесоюзконференції ЛКСМУ та Всесоюзного з'їзду Рад. Зар нас вже проведено політій обрахунок, який дав нам ищення приблизно на 30 пр політичного розвитку комсольців в нашому районі. Вимовий період ми вже розділи комсомольців по політтках та в нових осередкаже знання кожного комсомоя будуть закріплятися та вадитися по визначеному ну: Історія Комсомолу, Кетерну Молоді, радянське удівництво, життя Леніна инше.

Новисередків у нас вже є 3, в як бачимо великий зріст: за ий місяць осередок с. Мали з 7 членів виріс до 13 члені Взагалі по району за останні три тижні ми маємо зріст до 26 членів, з яких 12 дівчат. Найбільший осередок числить 53 члени.

Масова робота у нас провадиться шляхом відкритих зборів осередку, на яких буває присутної багато позапартійної молоді і в тих питаннях, які їх цікавлять, беруть участь. Так само відбуваються прилюдні збори гуртків: хорового, художнього, драматичного, сільсько-господарського, природознавчого та музикального. В цих гуртках молодь виявляє свої нахили та здібности до тої чи иншої роботи. Керують гуртками здебільшого культурні сили села, як наприклад сільсько - господарський та агрономічний персонал. В роботі серед дівчат ми маємо великі досягнення з того часу, як провели районову конференцію дівчат, на якій дали звіт перед дівчатами про роботу Райкому ЛКСМУ серед них. На цій конференції дівчата дали нам де-які вказівки в роботі, що безумовно поліпшить цю роботу, а основне це те, що самі дівчата висловили в резолюції необхідність дівчині в першу чергу відвідувати осередки ліквідації неписьменности, бо неписьменність серед дівчат ще значна. Крім цього ця конференція показала дівчині, що комсомол на селі пеклується, щоб дівчина не відривалась від радянського господарства, але заняла в господарському життю те місце, яке її належить від дня Жовтневої Революції. Дівчата це вже розуміють і зараз ми маємо зріст дівчат в ЛКСМУ.

В нашій економічній праці більш всього зверталося увагу на роботу серед батрацтва. На лісті мається 120 батраків-підлітків. Районовий комітет слідкує, аби ці батраки були правильно забезпечені тими вимогами, які дають їм умови з роботодавцем. По радгоспах ми деяких батраків поставили на вищу роботу.

Робота серед організованих дітей — юних піонірів провадиться шляхом прикріплення комсомольців до рядів юних піонірів, проведенням бесід серед юних піонірів про закони та звичаї, про Жовтневу Революцію, про школу та инше. Зараз вся робота юних піонірів здійснюється в школі. Основне гасло Ю.П.: "Ні жадного Лєнінця поза школою" у нас виконано майже на 100 проц.

Всіх юних піонірів по районі числиться до 240, але вже намічається ще в де-яких селах організація рядів Ю.П., бо тяга до них серед неорганізованих дітей села — велика.

Звязок з партією у нас здійснюється в дружній роботі, у спільному вирішуванню цих чи инших важливих питань комсомольської роботи та міцного партійного керовництва в наших осередках.

Для популяризації ідей червоної армії по робітничих клюбах осередки ЛКСМУ улаштували військові кутки. На зиму намічається систематичне проведення в цих кутках бесід з допризивниками 1924—1925 р. про історію та завдання Червоної Армії та про політичну грамоту.

П. Арнецький.

НАУКА Й ТЕХНІКА.

ЩО ТАКЕ СУХОТИ І ЯК ВІД НИХ ЗБЕРЕГТИСЯ.

Інфекціонні (передатливі) хороби викликаються маленькими живими істотами, яких можна бачити лише через мікроскоп, — приладдя, що побільшує в сотні й тисячі разів.

До таких хоріб належать і сухоти.

Як що розглянути в мікроскоп слину хорого на сухоти, то побачимо живі істоти — так звани "палички Коха", по імени професора Коха, що їх винайшов.

Ось оці невеличкі, непомітні неозброєним оком Коховські палички й викликають хоробу — сухоти.

Хороба ця виникає так. Хорий, кашляючи або чхаючи, випльовує слину на підлогу або на оточуючі його речі, де вона висихає і перетворюється в порох, який вкупі з коховськими паличками літає в повітрі. Таке повітря, попадаючи в легені здорової людини, передає її хоробу. Або прямо побадаючи на людину, вони по кровяним жилам попадають скрізь, особливо на легені і заражують її.

З багатьома передатливими хоробами люде навчилися боротися через прищепи. Так нам не страшні тифус, дифтерія та вкушення скаженої собаки.

Але боротьба з сухотами занадто важка, тому що сухотні палички живучі й тривалі: кволий організм не здатний з ними успішно боротися. Ці палички швидко плодяться, особливо коли нема світла та вогке повітря. Соняшне-ж проміння перепиняє їх зріст а навіть губить зовсім.

Ось через це й спостерігається найбільше хорих на погано освітлених фабриках, заводах, школах, та взагалі в тісних та темних помешканнях.

Головними засобами боротьби з сухотами — це уникнення тісноти й бруду наших помешкань, та вільний доступ соняшним промінням у наші помешкання.

Крім того наші помешкання мусять бути завжди з чистим, свіжим повітрям, пил треба стирати вогкою тряпкою, підлога завжди, кожного дня, повинна бути змита чистою водою.

Необхідно, рішуче вимагати від хорих, щоб вони не плювали на підлогу, а випльовували все в призначений для цього посуд з дізенфекційною рідиною. Щоб при кашлю та чханню закривали ніс й рот платочком, щоб білизну окремо прати в кіпятку, що вбиває ці мікроби. Не давати дітям гратись на брудній підлозі, бо вони завжди беруть пальці в рот.

Крім того треба тіло й руки завжди тримати чистими, мити милом їх перед їжою. Зміцнювати свій організм гарною їжою та чистим повітрям, бо міцний організм, значно краще веде боротьбу проти тих коховських паличок, що випадково попадають до нього.

Як що людина вже захоріла на сухоти, то треба вживати спеціяльного лікування під доглядом лікарів.

Ц. Б.

ВІДОЗВА

ДО РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ, ФАРМЕРІВ І ФАРМЕРОК В ЕДМОНТОНІ Й ОКОЛИЦІ.

Дорогі Товариші і Товаришки!

Ми, робітники й робітниці, з'організовані у відділі Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім в Едмонтоні, кличемо Вас допомогти нам сплатити решту довгу, який тяжить ще на Укр. Роб. Домі в Едмонтоні, а сума якого виносить одну тисячу доларів.

Свою інституцію купили ми в листопаді 1920 року, відтак перебудовували, докладали старань і працювали в ній після своїх сил на організаційному і освітньому полі. За пять років істнування нашої інституції — вона зробила велику роботу, принесла багато користи місцевому робітництву і позамісцевому робітництву та фармерству. В ній стало відбуваються сходини робітників і робітниць, масові мітінги, діточа школа, концерти і представлення. Тут робітничі діти побирають науку рідньої мови, вчаться музики і співу.

При нашій інституції істнують такі організації: відділ ТУРФДім, відділ Жіночої Секції, Т-во Молоді, Діточа Школа, відділ Робітничого Запомогового Товариства, яке допомагає своїм членам в разі слабости чи якогось випадку, а їх родинам в разі смерти члена.

Але цего ще замало. Ми хочемо, щоб наша інституція була розсадником вищої освіти серед робітництва і фармерства на далекому заході Канади, щоб працюючі черпали з її жерела духовий корм. І вона це зробить, якщо ми усунемо з неї останню тисячу доларів довгу.

Провінціональний з'їд ТУРФДім 1924 р. ухвалив, щоб при Укр. Роб. Домі в Едмонтоні заснувати Вищий Освітній Курс, на який прибули-б майнері і фармері з дооколичних місцевостей та й місцеві робітники й робітниці, а головно молодь і могли-б користати з науки таним коштом. Цеї ухвали не можна було виконати через довг. Замісць оплачувати учителя з вищим образованням, ми примушені були сплачувати довг. Однак, хоч ця справа відтягнена, але не відкинена. Сплатім довг, а тоді подумаємо про науку на ширшу скалю.

Тож взиваємо: хто любить науку, хто є ворогом темноти і несвідомости, хай стає членом ТУРФДім, хай жертвує на сплату довгу Укр. Роб. Дому в Едмонтоні!

Нехай в пяту річницю істнування Укр. Роб. Дому в Едмонтоні не остане ані цента довгу! Приходіть і приїздіть громадно на святкування пятої річниці, яке відбудеться в днях 16. і 17. січня 1926 року! Візьміть в тому святкованню громадну участь!

Коли не можете прибути особисто і скласти свою жертву на останню сплату довгу, то зашліть свою жертву листовно на адресу:

UKRAINIAN LABOR TEMPLE,
10628 — 96 St. Edmonton, Alta.

ЗА КОМТЕТ СВЯТКОВАННЯ ПЯТОЇ РІЧНИЦІ:
Ів. Клибановський, голова. І. К. Лупул, секретар.

ОПОВІСТКИ.

ПЕРШИЙ РАЗ В ВІННІПЕҐ БІЧ, МАН.

Старанням відділу ТУРФДім в Вінніпеґ Біч, Ман., відограється в суботу 9. січня 1926 р. відому драму Тогобочного в 5-ох діях п. н.

ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА.

Відділ робить всі старання, щоб драма випала як найкраще. Приходіть на це представлення численно і кличте своїх знайомих, а певно не пожалуєте. Початок точно в годині 8. вечером.

Заряд відділу.

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ В ВЕСТ ФОРТ ВИЛ'ЯМ.

Цим повідомляємо всіх членів відділу Робітничого Запомогового Товариства у Вест Ворт Вил'ям, що річні збори відділу відбудуться в неділю, 17. січня 1926 року, в годині 1. по полудні в салі Укр. Роб. Дому. Всі члени обовязково повинні прибути на час.

В. Ємчук, секр. скарбник.

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ Р.З.Т. В ІСТ КИЛДОНАН.

Цим подається до відома всім членам і членкиням відділу Р.З.Т. в Іст Килдонан, що річні збори відбудуться в неділю, дня 10. січня, в годині 2. по полудни в Укр. Роб. Домі. Всі члени і членкині повинні прийти на означений час, бо на цих зборах є до вирішення багато нових справ, а також заряд дасть звіт за цілий минулий рік, а відтак наступить вибір нового заряду на 1926 рік. Членські місячні вкладки будеться принимати від 1 до 2 години перед зборами. Робітники і робітниці, які ще не є членами Р.З.Т. повинні прийти на ці збори і вписатися.

Заряд.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ.

Оцим подається до відома членам Відділу ТУРФДім в Вінніпеґу, що в неділю, дня 10. січня відбудуться місячні збори. На зборах будуть порушені важні справи, між иншим здасться звіт з базару. На цих зборах має відбутися вибір делеґатів на 7-ий з'їд ТУРФДім.

Памятайте, що це останні місячні збори перед річними зборами і кожний член відділу обовязково повинен бути присутний.

Початок зборів точно в 2-ій годині пополудни.

Заряд відділу ТУРФДім.

ЗБОРИ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ В ІСТ КИЛДОНАН.

Спеціяльні збори відділу ТУРФДім в Іст Килдонан відбудуться в суботу 9. січня 1926 р. в Укр. Роб. Домі в годині 7.30 вечером. На зборах будуть вибрані делеґати на 7-ий з'їзд ТУРФДім. Приходіть на час.

Заряд.

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ В ДРОМГЕЛЕР, АЛТА.

Подаємо до відома всім членам і членкиням відділу ТУРФДім в Дромгелер, а також і тим, що виїхали з місцевости, що загальні річні збори місцевого відділу відбудуться в неділю 10. січня і в понеділок 11. січня 1926 року. Збори відбуватимуться вечером, починаючи в неділю, в годині 7.30 вечером. Всі члени і членкині повинні обовязково прибути на ці збори, на котрих рішатимуться важні справи.

Звертається увагу тим членам, що не виповнили своїх членських вкладок, щоби постаралися до річних зборів вирівнати свою залеґлість.

С. Никифоряк, голова. Н. Харик, секр.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНІВ ВІДДІЛУ Р.З.Т. В ФОРТ ВИЛ'ЯМ, ОНТ.

В четвер, 14. січня 1926 року, відбудуться річні збори відділу Р.З.Т., в льокали під числом 639 McLaughlin St.

Початок зборів точно в годині 8-мій вечером. Всі члени і членкині повинні обовязково прибути на означений час, бо є багато важних справ до полагодження.

О. Стечишин, секр.

ЩЕ ОДНА ПРЕКРАСНА УКРАЇНСЬКА ОПЕРЕТКА!

Як проголошувано, так станеться! Ви бачили вже в суботу, 2. січня на сцені Укр. Роб. Дому в Вінніпеґу чарівну українську ніч! Ви її любили!

А ТЕПЕР ДРАМСПІВГУРТОК ПРИГОТОВЛЯЄ І В СУПРОВОДІ ОРХЕСТРИ т. Н. ГОЦУЛЯКА

— відограє —

В СУБОТУ, ДНЯ 9. СІЧНЯ 1926 Р.

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕҐУ

прекрасну драмо-оперетку М. Старицького в 5. діях п. н.

Ой не ходи Грицю та на вечерниці

ДІЄВІ ОСОБИ:

ОХРИМ ШУРАЙ — тов. О. ДЕМКІВ
ВУСТЯ, його жінка — т-ка М. ЛОТОЦЬКА
МАРУСЯ, їх дочка — т-ка Л. ПОПОВИЧ
ГРИЦЬКО ШАНДУРА — тов. М. ПОПОВИЧ
ДАРИНА, його сестра — т-ка М. ГОЦУЛЯКОВА
ХОМА, парубок, старий горбатий — тов. В. ПЕРУНЯК
ПОТАП, парубок — тов. Я. СЕМЕНОВ
ГАЛИНА ШЕНЬОВА — т-ка З. ЯНІШЕВСЬКА
ДМИТРО, підпарубочий — тов. С. ВАСИЛИНА
СТЕПАНИДА, хазяйка на вечерницях — т-ка А. МОРСЮКОВА
БАБА-ВОРОЖКА — т-ка А. СИДОР
1-ИЙ ПАРУБОК — тов. С. ХВАЛІБОГА
2-ИЙ ПАРУБОК — тов. О. ХОМІЦЬКИЙ
1-ША ДІВЧИНА — т-ка М. НАВІЗІВСЬКА
2-ГА ДІВЧИНА — т-ка М. ХАРЧИНА

Парубки, дівчата, вулиця, вечерниці, колядки, співи дівочі і парубоцькі і мішаного хору, танці, весела бадьорість молоді, нестримний гумор і тоненькі струмки суму, все це нестримно лється з тої драмо-оперетки. А ще тим більше вона захоплює, коли в ній беруть участь визначні співацькі і артистичні сили. Перечитайте дієві особи, а побачите, що в ній якраз беруть участь такі дієві особи. В додаток до цего всі співи відбуватимуться в супроводі орхестри т. Н. Гоцуляка, чого бракувало навіть в "Майській Ночі". Тож не забувайте набути вчасно тикети, щоб не сталося таке, як було під час вистави "Майська Ніч" і вам не прийшлося вернути домів.

ПОЧАТОК РІВНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ НА ТИКЕТИ НЕ ЗМІНЕНІ: 50, 40 і 25 ЦЕНТІВ.

Радимо тикети набувати завчасу: щодня в буфеті Укр. Роб. Дому, а вечерами і в день представлення при касі.

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТОК ПРИ УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕҐУ

— устроює —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 10. СІЧНЯ 1926 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕҐУ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ПРОГРАМА БАГАТА І ГАРНА. В КОНЦЕРТІ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ ХОР, МАНДОЛІНОВА ОРХЕСТРА І СОЛІСТИ.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВІЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

МІТІНҐ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА В МОНТРЕАЛІ.

Робітники й робітниці міста Монтреалу! Приходіть громадно в неділю, 10. січня 1926 р. до приміщення під числом:

46-A Ontario St. East, 2. поверх,

а там відбудуться

РІЧНІ ЗБОРИ І МАСОВЕ ВІЧЕ

відділу Робітничого Запомогового Товариства в Монтреалі. Робітниче Запомогове Товариство в Канаді дає велику користь своїм членам, допомагаючи їм в часі слабости чи каліцтва, а на випадок їх смерти, виплачуючи посмертне їх родинам.

Кожний робітник і кожна робітниця повинні обовязково бути членами Робітничого Запомогового Товариства. Приходіть громадно на цей мітінґ. Почуєте про ціль і завдання Р.З.Т., а певно що й самі станете його членом. Бо ми, робітники, дуже часто наражені на слабости та каліцтва, а наша родина на недостачі. Хто-ж нам тоді допоможе, коли ми за здоровля про це не подбаємо? То-ж подбаймо зараз, щоб потім не було за пізно.

Початок мітінґу в год. 2.30 по полудни.

Заряд.

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ Р.З.Т. В РІДЖАЙНІ, САСК.

Цим подаємо до відома всім членам віділу Р.З.Т. в Ріджайні, що річні збори відбудуться в неділю 10. січня в 2 годині по полудни, в салі Укр. Роб. Дому. Обовязком кожного члена і членкині взяти участь в цих зборах.

Заряд.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ У. Р. Д. В ПОРТ АРТУР, ОНТ.

Цим повідомляється всіх членів віділу ТУРФДім в Порт Артур, що річні збори відбудуться 10. січня 1926 р. Отже обовязком всіх членів прийти на ці збори. Хто з членів має затягнені вкладки, хай постарається в найкоротшім часі вирівнати.